

พระบรมราชโองราชของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว

การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้องกำหนด แน่แก่ใจอยู่เป็นนิตยฺที่ จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความ อุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่า การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็นประโยชน์ เต็มเม็ดเต็มหน่วย

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

การเสริมสร้างสมรรถนะด้าน การเงินและการคลังภาครัฐ รุ่นที่ 6

หัวข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบของสำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน

หลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

◎ หลักกฎหมาย

การจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำ
ได้เฉพาะตามที่ได้รับอนุญาตไว้
ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

การปฏิบัติงานตรวจสอบ เงินแผ่นดิน

ถือปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจ
เงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๒

การตรวจเงินแผ่นดิน

ตามพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ
ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(คตง.)
2. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน(ผตง.)
3. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
(สตง.)

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ (ม.15)

- ❑ กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
- ❑ ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะให้มีการแก้ไข ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
- ❑ แต่งตั้งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณ และการคลัง

- ❑ วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน
- ❑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยงบประมาณและการคลัง
- ❑ กำหนดโทษปรับทางปกครอง
- ❑ พิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะเป็นองค์กรสูงสุด
- ❑ ดำเนินการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ (ม.27,37)

- ❑ รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ❑ ออกคำสั่งหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการบริหารงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ❑ กำหนดแผนการตรวจสอบ เรื่องที่จะตรวจสอบ วิธีการ ขอบเขต แนวการตรวจสอบ เป็นต้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่ตามมาตรา 39

ตรวจสอบเงินแผ่นดิน ดังนี้

(ก) ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติกรม.หรือไม่ งาน/โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลคุ้มค่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่

- (ข) ตรวจสอบบัญชีและรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณและงบแสดงฐานะการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณและแสดงความเห็นว่า เป็นไปตามกฎหมาย หรือไม่
- (ค) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี
- (ง) ศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน งาน โครงการที่จะมีผลต่อการจัดทำงบประมาณ
- (จ) ตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นๆ ให้มีอำนาจในการ ตรวจสอบการประเมินภาษีอากรฯ

การตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ว่าการ และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ มีอำนาจตาม

(มาตรา 142)

- ★ เรียกผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่มาเพื่อสอบสวน หรือให้ส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หลักฐานอื่น
- ★ आयัดเงินและทรัพย์สิน
บัญชี ทะเบียน เอกสาร หลักฐานอื่น
- ★ เรียกบุคคลใดๆ มาให้การเป็นพยาน
- ★ มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น
และพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ

กิจกรรมการตรวจสอบ

๑. ตรวจสอบด้านการเงิน
๒. ตรวจสอบการจัดเก็บรายได้
๓. ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ
๔. ตรวจสอบการดำเนินงาน
๕. ตรวจสอบสืบสวน

1. การตรวจสอบด้านการเงิน

ประกอบด้วย

- การตรวจสอบการเงินทั่วไป
- การตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบการเงินทั่วไป

การตรวจสอบการรับ – จ่ายเงิน การ
เก็บรักษาเงิน และการใช้จ่ายเงิน และ
ทรัพย์สินอื่นว่าเป็นไปตามกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี
หรือไม่

การตรวจสอบงบการเงิน

- การตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ เช่น รัฐวิสาหกิจ ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

2. การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้

การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ของ
หน่วยรับตรวจ ว่ามีการจัดเก็บที่เป็นไป
ตามกฎหมาย ระเบียบ มีประสิทธิภาพ
และมีประสิทธิผลตามประมาณการที่
กำหนดไว้ หรือไม่

3. การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง

การตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดไว้หรือไม่

4. การตรวจสอบดำเนินงาน

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจ เพื่อแสดงความเห็นว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย และมีผลคุ้มค่าหรือไม่

5. การตรวจสอบสืบสวน

การตรวจสอบกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทุจริต หรือปฏิบัติผิดไปจากที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นมาจาก การตรวจสอบลักษณะอื่น หรือจากการร้องเรียน บัตรสนเท่ห์ หรือกรณีที่เป็นข่าวจากสื่อมวลชน

ผลที่ได้จากการตรวจสอบ

รายงานผลการตรวจสอบ

1. ข้อสังเกต

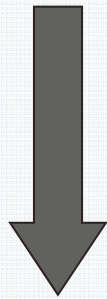
ก. มีข้อสังเกต

ข. ไม่มีข้อสังเกต

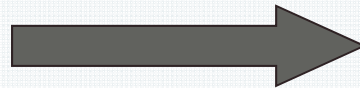
2. ข้อเสนอแนะ

การรายงาน

ไม่มีข้อสังเกต

รายงาน

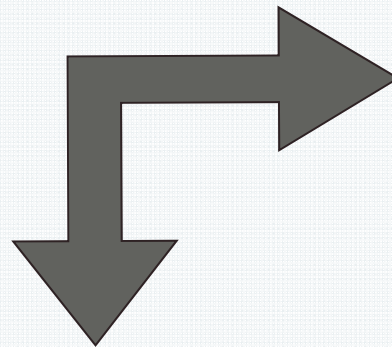

หัวหน้าส่วน
ราชการ

มีข้อสังเกต (ข้อทักท้วง)

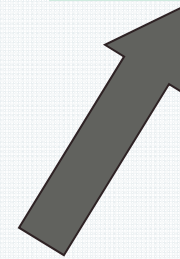

รายงาน

ผู้กำกับดูแล

หัวหน้าส่วนราชการ

สตง.

กรณีผลการตรวจสอบมีข้อสังเกต

1.บกพร่องเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (มาตรา 44)

คตง.แจ้งหน่วยรับตรวจให้ชี้แจง แก้ไขข้อบกพร่อง

และแจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการฯ

ภายใน 60 วัน หากพ้นเวลาดังกล่าว หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควร คตง.แจ้งกระทรวงเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาฯ

หาก กระทรวงเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาฯไม่ดำเนินการหรือมีข้อโต้แย้ง คตง.รายงานต่อ สส. สว. และกรม.

2. บทฟ้องเนื่องกฎหมาย ตามพ.ร.บ.ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฯ มาตรา 44 วรรคสอง

บทฟ้องเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ หรือมติ ครม.ไม่เหมาะสมกับ
สภาพการณ์ปัจจุบัน หรือไม่อาจปฏิบัติได้ หรือ
หากปฏิบัติแล้วเสียประโยชน์ต่อราชการ คตง.มี
อำนาจแจ้งต่อผู้มีอำนาจเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้

3. บทพร่องเนื่องจากไม่มีข้อกำหนดให้หน่วยรับตรวจ ต้องปฏิบัติ (มาตรา 45)

- คตง.แจ้งกระทรวงเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาฯ เพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติ
- กระทรวงเจ้าสังกัดฯ แจ้งต่อคณะกรรมการภายใน ระยะเวลาที่ คตง.กำหนด

4. พฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต/ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (มาตรา 46)

- คตง.แจ้งพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีและให้นำรายงานของ สตง. มาเป็นหลักในการสอบสวนด้วย
- คตง.แจ้งผู้รับตรวจ/กระทรวงเจ้าสังกัด/ผู้บังคับบัญชาฯ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและมติ ครม.แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

บทกำหนดโทษ(มาตรา 63)

ผู้รับตรวจ / ผู้บังคับบัญชา / ผู้ควบคุม

ผู้กำกับ ละเลยไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา 44 , 45 หรือ 46

ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดินว่าด้วยวินัยทาง
งบประมาณและการคลัง
พ.ศ.2544

คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณ และการคลัง มีอำนาจหน้าที่

พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้น
แก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ ที่ฝ่าฝืน
มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐตามที่คณะ
กรรมการฯ กำหนด เสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
เพื่อพิจารณาวินัยชี้ขาด

ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินัยฯ

- ให้คำวินิจฉัยลงโทษทางวินัยของ คตง. มีผลทางกฎหมายเช่นเดียวกับคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนที่สั่งโดยผู้บังคับบัญชาของหน่วยรับตรวจ

คตง.จะนำคำวินิจฉัยลงโทษทางวินัยงบประมาณและการคลังประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วยก็ได้
ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีผู้ละเมิดวินัยอีกต่อไป

ความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง

แบ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับ

1. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำเงินส่ง
2. การเบิกเงินและการจ่ายเงิน
3. การบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพัน
4. การจัดเก็บรายได้
5. เงินยืม
6. การพัสดุ
7. ความผิดอื่น

บทกำหนดโทษ

อัตราโทษปรับทางปกครองมี 4 ชั้น

- โทษชั้นที่ 1 โทษปรับไม่เกินเงินเดือน 1 เดือน
- โทษชั้นที่ 2 โทษปรับเท่ากับเงินเดือน 2 – 4 เดือน
- โทษชั้นที่ 3 โทษปรับเท่ากับเงินเดือน 5 – 8 เดือน
- โทษชั้นที่ 4 โทษปรับเท่ากับเงินเดือน 9 – 12 เดือน

เงินที่ได้จากโทษปรับทาง ปกครองให้นำส่งเป็น เงินรายได้แผ่นดิน

การวินิจฉัยลงโทษทางวินัยทางงบประมาณ
และการคลัง ไม่เป็นการตัดอำนาจของ
ผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกลงโทษที่จะพิจารณา **ลงโทษ**
ทางวินัย เพราะเหตุเดียวกันนี้อีก แต่ต้องเป็นโทษ
สถานอื่นซึ่งมิใช่เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดชั้น
เงินเดือน

อายุความ

-มีอายุความ 5 ปี นับแต่
วันที่กระทำความผิดจนถึง
วันที่สำนักวินัยงบประมาณ
และการคลังรับเรื่องการ
กระทำความผิดดังกล่าว

ปัญหาและอุปสรรคในการ ตรวจสอบ

ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ เช่น

- ❖ หน่วยรับตรวจหาวิธีการหลีกเลี่ยงที่จะดำเนินการตามระเบียบ โดยมีการตีความที่แตกต่างไปจากสตง.
- ❖ หน่วยรับตรวจเพิ่มมากขึ้น มีกฎหมายเฉพาะเป็นของตนเอง สตง.ต้องใช้เวลาในการสร้างความชำนาญให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน
- ❖ การลงโทษผู้กระทำความผิดเห็นผลช้า ทำให้ไม่กลัวการลงโทษ
- ❖ อัตรากำลังของสตง.ไม่สอดคล้องกับจำนวนหน่วยรับตรวจ(71,523)

ขอจบการบรรยายเพียงเท่านี้ สวัสดิ์ค่ะ

